

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Josefa Baxy a Mgr. Jany Brothánkové v právní věci žalobce: **M. B.**, zastoupený Mgr. Tomášem Kudějem, advokátem se sídlem Habrmannovo náměstí 794/5, 312 00 Plzeň, proti žalovanému: **Krajský úřad Plzeňského kraje**, se sídlem Škroupova 18, 306 13 Plzeň, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 1. 2013, č. j. DSH/16782/12, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 15. 1. 2014, č. j. 57 A 26/2013-60,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se z a m í t á**.
- II.** Žalovaný **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalovaný **j e p o v i n e n** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti částku 4.114 Kč k rukám Mgr. Tomáše Kuděje, advokáta, do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Magistrát města Plzně přípisem ze dne 30. 3. 2012, č. j. MMP/077662/12, informoval žalobce, že ke dni 26. 3. 2012 dosáhl 12 bodů v bodovém hodnocení a vyzval ho k odevzdání řidičského průkazu. Proti provedení záznamu bodů do registru řidičů podal žalobce námitky podle § 123f zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů. Nesouhlasil s tím, že by se dopustil přestupků dne 30. 10. 2011 a dne 26. 3. 2012, které mu byly kladeny za vinu. Rozhodnutím ze dne 7. 8. 2012, č. j. MMP/178487/12, Magistrát města Plzně, odbor registru vozidel a řidičů, námitky žalobce

proti provedení záznamu bodů zamítl. O odvolání žalobce rozhodl Krajský úřad Plzeňského kraje, odbor dopravy a silničního hospodářství, tak, že odvolání zamítl a provedené záznamy do registru řidičů potvrdil.

[2] Proti rozhodnutí žalovaného podal žalobce ke Krajskému soudu v Plzni žalobu. Tvrdil, že nespáchal přestupek spočívající v porušení zákonné povinnosti řidiče vozidla být za jízdy připoután bezpečnostním pásem, k němuž mělo dojít dne 30. 10. 2011. Pro provedení záznamu 3 bodů za daný přestupek do bodového hodnocení tak dle žalobce nebyly splněny podmínky: za prvé, žalobce se vytykaného přestupku nedopustil, neboť ze zdravotních důvodů není povinen se za jízdy poutat (potvrzení lékaře však neměl u sebe), a za druhé, pravomocné a vykonatelné rozhodnutí o uložení sankce za přestupek neexistuje, neboť na předmětném pokutovém bloku chybí podpis žalobce. Krajský soud v Plzni podané žalobě vyhověl a v záhlaví uvedeným rozsudkem zrušil rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 1. 2013 a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

II. Kasační stížnost žalovaného

[3] Žalovaný (dále též „stěžovatel“) napadl rozsudek krajského soudu včas podanou kasační stížností z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“), tj. pro nesprávné posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení.

[4] Nesouhlasí se závěrem krajského soudu, že pokutový blok č. R 0297375 ze dne 30. 10. 2011 neobsahuje všechny náležitosti uvedené v § 85 odst. 4 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, a že tak nemůže být podkladem pro záznam do registru řidičů ve smyslu § 123b odst. 1 zákona o silničním provozu. Zmiňované ustanovení zákona o přestupcích neuvádí, že pokutový blok musí být podepsán přestupcem. Na pokutovém bloku musí být vyznačeno, komu, kdy a za jaký přestupek byla pokuta v blokovém řízení uložena. Absence podpisu přestupce na pokutovém bloku však neznamenala porušení zákonných náležitostí. V daném případě byly naplněny i podmínky § 84 zákona o přestupcích: přestupek byl spolehlivě zjištěn, nestačila domluva a obviněný z přestupku byl ochoten pokutu zaplatit. Přestupek tak mohl být řešen v blokovém řízení. Zmíněný pokutový blok představuje pravomocné rozhodnutí se všemi s tím souvisejícími skutečnostmi. Zákon o přestupcích nestanoví, že by podmínkou pro udělení pokuty v blokovém řízení, resp. náležitostí bloku, byl podpis přestupce.

[5] Krajský soud zrušil rozhodnutí žalovaného, aniž by žalovaný porušil jakékoliv ustanovení právního předpisu. Takový postup krajského soudu je v rozporu se zákonem. Soud nezohlednil, že pokud obviněný z přestupku pokutu na místě zaplatí, zákon nepožaduje podpis bloku přestupcem. Naopak nezaplatí-li obviněný z přestupku pokutu na místě, je nezbytné potvrzení převzetí pokutového bloku obviněným z přestupku dle § 85 odst. 3 zákona o přestupcích. Judikatura zmiňovaná krajským soudem v napadeném rozsudku se vztahovala k druhé ze zmíněných situací, kdy pokuta na místě nebyla uhrazena. Pokud ale žalobce pokutu na místě zaplatil, zákon nevyžaduje, aby přestupce rovněž stvrdil pokutu svým podpisem na pokutovém bloku. Podpis bloku žalobcem tak v řešeném případě nebyl zákonnou podmínkou vyřešení věci v blokovém řízení.

[6] Rozsudek krajského soudu navíc staví do komplikované situace správní orgán příslušný k vedení registru řidičů, který má na základě předmětného bloku zapsat řidiči body. Správní orgán obdržel pravomocné rozhodnutí vydané v blokovém řízení, které pro něj bylo závazné. Obdržel i vyjádření policie, že pokutový blok byl vydán v souladu se zákonem. Za dané situace byl správní orgán příslušný k vedení registru řidičů povinen body do registru řidičů zapsat, jinak by postupoval v rozporu se zákonem. Soudem navozovaná situace by však nahrávala nestandardním postupům správních orgánů při záznamu bodů, neboť by bylo ponecháno zcela na vůli správního orgánu příslušného k vedení registru řidičů, který z doručených pokutových bloků bude považovat za správný a který nikoli.

[7] Ze všech výše uvedených důvodů stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek Krajského soudu v Plzni zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalobce ke kasační stížnosti

[8] Žalobce ve svém vyjádření ke kasační stížnosti odmítl argumentaci žalovaného obsaženou v kasační stížnosti. Má za to, že krajský soud důvodnost žaloby posoudil správně a že na věc přílehavě aplikoval zákon a ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu. Tvzení žalovaného, že nezbytnou náležitostí pokutového bloku není podpis pachatele přestupku, odporuje závěrům vysloveným v rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 8 As 68/2010 - 81.

[9] V posuzované věci jde o posouzení otázky, zda existoval podklad pro záznam bodů do registru řidičů pro přestupek údajně spáchaný žalobcem dne 30. 10. 2011. Žalobce se domnívá, že takový podklad neexistoval. Bez ohledu na skutečnost, zda pachatel přestupku pokutu na místě zaplatí nebo nezaplatí, představuje podpis pachatele přestupku na pokutovém bloku jeho srozumění se spácháním přestupku, souhlas s vyřízením věci v blokovém řízení a rovněž podmínku vykonatelnosti rozhodnutí policejního orgánu.

[10] Podle judikatury Nejvyššího správního soudu okamžik vydání rozhodnutí v blokovém řízení a s ním v jedno spadající okamžik nabytí právní moci tohoto rozhodnutí musí být závislý na jednoznačném časovém určení a musí být ve všech případech určován identickým způsobem. Takovým okamžikem je podpis pokutového bloku obviněným z přestupku. Svým podpisem obviněný stvrzuje souhlas se spolehlivým zjištěním přestupku a s jeho projednáním v blokovém řízení. Je přitom na správním (resp. policejním) orgánu, aby prokázal, že se stal přestupek, za který byl žalobci udělen záznam bodů. Není-li pokutový blok pravomocným a vykonatelným rozhodnutím, nemůže být podkladem pro záznam do registru řidičů. Správní orgán prvního stupně i žalovaný namísto okamžitého výmazu záznamu bodů z důvodu neexistence správního rozhodnutí policejního orgánu, námitky žalobce proti záznamu bodů zamítly, čímž zasáhly do zákonem chráněných práv žalobce. Spokojily se s formální kontrolou existence pokutového bloku, aniž by posoudily, zda skutečně byl údajný přestupek žalobce v blokovém řízení projednán.

[11] Žalobce vždy tvrdil, že nebyl srozuměn se skutečností, že byl policejním orgánem pokutován za porušení povinnosti být za jízdy ve vozidle připoután bezpečnostním pásem.

Domníval se, že je sankcionován za nepředložení potvrzení lékaře, dokládajícího vynětí z této povinnosti ze zdravotních důvodů. S uložením pokuty za vytykaný přestupek (nepřipoutání bezpečnostním pásem) žalobce nesouhlasil, proto nemohly být naplněny podmínky pro uložení blokové pokuty a pro vyřízení věci v blokovém řízení.

[12] S ohledem na výše uvedené žalobce navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost žalovaného zamítl.

IV. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[13] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že kasační stížnost má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou oprávněnou, a není důvodné kasační stížnost odmítnout pro nepřípustnost. Důvodnost kasační stížnosti posoudil Nejvyšší správní soud v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž je povinen přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[14] Kasační stížnost není důvodná.

[15] Stěžejní otázkou projednávaného případu je posouzení, zda pokutový blok, který nebyl podepsán osobou obviněnou z přestupku, je způsobilým podkladem pro zápis bodů do registru řidičů dle § 123b zákona o silničním provozu.

[16] Řidiči motorového vozidla, kterému byla příslušným orgánem uložena sankce za přestupek, a tento přestupek spáchal jednáním zařazeným do bodového hodnocení, se zaznamená v registru řidičů stanovený počet bodů. Záznam v registru řidičů provede příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností ke dni uložení pokuty za přestupek v blokovém řízení nebo ke dni nabytí právní moci rozhodnutí o uložení sankce za přestupek (§ 123b odstavec 1 a 2 zákona o silničním provozu).

[17] Podle § 123c odst. 3 zákona o silničním provozu *příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností při provedení záznamu bodů, kterým řidič dosáhl celkového počtu 12 bodů, neprodleně písemně nebo elektronickou cestou oznámí tuto skutečnost řidiči a vyzve jej k odevzdání řidičského průkazu a mezinárodního řidičského průkazu nejpozději do 5 pracovních dnů ode dne doručení tohoto oznámení. Řidič pozbývá řidičské oprávnění uplynutím 5 pracovních dnů ode dne, v němž mu bylo toto oznámení doručeno. Z § 123f odst. 1 tohoto zákona pak plyne, že nesouhlasí-li řidič s provedeným záznamem bodů v registru řidičů, může podat proti provedení záznamu písemně námitky obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností příslušnému k provádění záznamu. Podle odst. 3 téhož ustanovení shledá-li příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností námitky řidiče neodůvodněné, rozhodnutím námitky zamítne a provedený záznam potvrdí.*

[18] V podané žalobě zpochybňoval žalobce záznam 3 bodů za přestupek podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu, kterého se měl dopustit 30. 10. 2011 porušením § 6 odst. 1 písm. a) tohoto zákona tím, že jako řidič nebyl za jízdy připoután bezpečnostním pásem. Předmětný přestupek byl se žalobcem projednán v blokovém řízení a byla mu za něj uložena pokuta ve výši 200 Kč. Převzetí dílu „B“ pokutového bloku

žalobce na dílu „A“ svým podpisem nestvrdil (viz pokutový blok č. R 0297375 obsažený ve správním spisu).

[19] Krajský soud v napadeném rozsudku právě pro absenci podpisu žalobce na pokutovém bloku konstatoval, že předmětný pokutový blok nemůže sloužit jako způsobilý podklad pro zápis bodů do registru řidičů. Ve svém odůvodnění krajský soud vycházel z judikatury Nejvyššího správního soudu, zejm. z rozsudku ze dne 29. 12. 2010, č. j. 8 As 68/2010-81, publikovaného pod č. 2264/2011 Sb. NSS (všechna citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu dostupná na www.nssoud.cz). Žalovaný v podané kasační stížnosti argumentuje, že citovaný rozsudek platí pouze pro případy, kdy obviněný z přestupku pokutu na místě nezaplatí, což dovozuje z § 85 odst. 3 zákona o přestupcích. Podle jeho názoru však zákon nevyžaduje podpis obviněného z přestupku na pokutovém bloku v situaci, kdy obviněný pokutu na místě uhradí.

[20] Otázkou, kdy rozhodnutí vydané v blokovém řízení nabývá právní moci, se Nejvyšší správní soud zabýval již v několika svých rozhodnutích. Kromě rozsudku č. j. 8 As 68/2010 - 81 zmiňovaného žalobcem i krajským soudem lze odkázat na další rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, např. rozsudky ze dne 9. 1. 2013, č. j. 9 As 128/2012 - 25, ze dne 9. 6. 2011, č. j. 9 As 2/2011 - 93, ze dne 23. 9. 2011, č. j. 8 As 69/2011 - 40, nebo na usnesení rozšířeného senátu ze dne 12. 3. 2013, č. j. 1 As 21/2010 - 65, publikované pod č. 2838/2013 Sb. NSS, body 16 a 46). Citovaná konstantní judikatura potvrzuje závěr Nejvyššího správního soudu vyjádřený v rozsudku č. j. 8 As 68/2010 - 81, že požadavek podpisu obviněného z přestupku na pokutovém bloku je třeba vztáhnout na oba typy pokutových bloků, tj. jak na blok na pokutu na místě zaplacenou, tak i na pokutu na místě nezaplacenou.

[21] Z rozsudku č. j. 8 As 68/2010 - 81 vyplývá, že okamžik vydání rozhodnutí v blokovém řízení a s ním v jedno spadající okamžik nabytí právní moci tohoto rozhodnutí musí být závislý na jednoznačném časovém určení a musí být ve všech případech určován identickým způsobem. Takovým okamžikem je podle Nejvyššího správního soudu okamžik podpisu pokutového bloku, resp. bloku na pokutu na místě nezaplacenou obviněným z přestupku. Tímto podpisem obviněný stvrzuje svůj souhlas se spolehlivým zjištěním přestupku a s jeho projednáním v blokovém řízení, tedy jednoznačně potvrzuje naplnění podmínek blokového řízení stanovených v § 84 zákona o přestupcích. Podle citovaného rozsudku nabytí právní moci rozhodnutí o uložení blokové pokuty nelze činit závislým na časově tak obtížně uchopitelném a nejistém okamžiku, jako je ústní souhlas obviněného z přestupku, obzvláště za situace, kdy jde ve většině případů *de facto* o pouhé vyjádření souhlasu s navrhovanou výší blokové pokuty.

[22] Podpis přestupce je „*okamžikem, kdy je rozhodnutí vydané v blokovém řízení vydáno, "doručeno" a nabývá právní moci. Zaplacení pokuty, byť by k němu došlo bezprostředně, je pouze dobrovolným splněním uložené povinnosti*“ (viz rozsudek č. j. 9 As 128/2012 - 25). Podpisem pokutového bloku tedy obviněný stvrzuje svůj souhlas se spolehlivým zjištěním přestupku a s jeho projednáním v blokovém řízení, tedy jednoznačně potvrzuje naplnění podmínek blokového řízení stanovených v § 84 zákona o přestupcích (srov. rozsudek č. j. 9 As 2/2011 - 93).

[23] Žalovanému lze do jisté míry přisvědčit v tom, že § 85 odst. 3 zákona o přestupcích výslovně počítá s podepsáním bloku pachatelem přestupku pouze u bloku na pokutu na místě nezaplacenou. Nutnost stvrzení pokutového bloku pachatelem přestupku i u pokuty zaplacené na místě však judikatura Nejvyššího správního soudu dovozuje z § 84 odst. 1 zákona o přestupcích, podle kterého lze *přestupek projednat uložení pokuty v blokovém řízení, jestliže je spolehlivě zjištěn, nestačí domluva a obviněný z přestupku je ochoten pokutu zaplatit*. Souhlas s tím, že přestupek byl v blokovém řízení spolehlivě zjištěn, vyjadřuje obviněný z přestupku podpisem na pokutovém bloku. Samotné uhrazení pokuty obviněným z přestupku podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu nelze chápat jako souhlas obviněného se spolehlivým zjištěním přestupku. Chybí-li tedy na pokutovém bloku podpis obviněného z přestupku, není rozhodnutí vydané v blokovém řízení pravomocné a tím pádem nemůže být způsobilým podkladem pro zápis v registru řidičů dle § 123b zákona o silničním provozu. Je tak odpovědností orgánu policie ukládajícího pokutu v blokovém řízení, aby v případě souhlasu obviněného z přestupku s projednáním věci v blokovém řízení vyžadovala na důkaz tohoto souhlasu podpis obviněného z přestupku na pokutovém bloku, a to i v situaci, kdy bloková pokuta byla na místě uhrazena.

[24] Nejvyšší správní soud tak s ohledem na konstantní judikaturu přisvědčil závěru krajského soudu, že pokutový blok ze dne 30. 10. 2011, č. R 0297375, v důsledku absence podpisu žalobce nebyl způsobilým podkladem pro zápis bodů do registru řidičů.

[25] Obavy žalovaného z možného nestandardního postupu správních orgánů provádějících záznamy do registru řidičů v případě akceptace závěrů krajského soudu jsou podle Nejvyššího správního soudu liché. Podle § 123b zákona o silničním provozu mohou být podkladem pro zápis bodů do registru řidičů pouze pravomocná rozhodnutí o přestupku. Není-li pokutový blok podepsán obviněným z přestupku, nenabývá právní moci (viz bod 46 shora citovaného usnesení rozšířeného senátu č. j. 1 As 21/2010 - 65) a správní orgán na jeho základě nemůže body do registru řidičů zapsat. Argumentaci žalovaného, že trvání na závěru, že povinnou náležitostí pokutového bloku je i podpis přestupce, povede k libovůli správních orgánů při vyhodnocování podkladů pro zápis bodů do registru, je nutno odmítnout. Povinností správních orgánů při zápisu bodů dle § 123b zákona o silničním provozu zůstává prověřit, zda rozhodnutí o přestupku, na jejichž základě má být záznam bodů proveden, jsou v právní moci. U přestupků projednaných v blokovém řízení bude na místě mj. hodnotit, zda pokutové bloky obsahují podpis přestupce. Nároky kladené na správní orgány provádějící záznamy do registru řidičů tak v souladu s výše uvedeným nelze chápat jako nesplnitelné či nerealizovatelné.

V. Závěr a náklady řízení

[26] Nejvyšší správní soud proto ze všech výše uvedených důvodů podle § 110 odst. 1 s. ř. s., poslední věty, zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou.

[27] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s. Žalobce dosáhl v řízení o kasační stížnosti plného úspěchu, a proto má podle § 60 odst. 1 s. ř. s. právo na náhradu nákladů řízení vůči žalovanému. Náklady řízení byly stanoveny podle vyhlášky č. 177/1996 Sb.,

advokátního tarifu, v tomto případě za jeden úkon právní služby spočívající ve vyjádření ke kasační stížnosti ze dne 21. 3. 2014 v částce 3.100 Kč [§ 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. d) citované vyhlášky] a 300 Kč jako paušální náhrada výdajů s tímto úkonem spojenými [ustanovení § 13 odst. 3 advokátního tarifu]. Jelikož zástupce žalobce je plátcem daně z přidané hodnoty, zvýšil soud náklady řízení ve smyslu § 35 odst. 8 s. ř. s. o 714 Kč. Celkem tedy žalobci náleží náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti ve výši 4.114 Kč. Žalovaný neměl ve věci úspěch, a proto právo na náhradu nákladů řízení nemá.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. dubna 2014

JUDr. Marie Žiškova
předsedkyně senátu